

Örnutfodringen säsongen 1982-83

Gunnar Lignell

Utfodring av örnar vintertid har skett sedan flera år tillbaka i landskapet. Syftet med utfodringen är att söka hjälpa de unga oerfarna örnarna att överleva vinterns svårigheter, och att erbjuda örnarna tillgång till giftfri föda.

Från att tidigare utfodring skett relativt oorganiserat har det under 1970-talet vuxit fram en organisation, ÖRN-72, vars huvudsyfte är just vinterutfodring av örn. Våra västmanländska åtlar är sedan föregående vinter anslutna till ÖRN-72

Figur 1. Gammal duvhökshona på västmanlandsåtel. Foto: Sören Larsson

Sammanlagt omfattar ÖRN-72 ca 40 åtlar varav 30 återfinns i västeverige. Örnutfodringen stöds på riksplanet av bl a Världsnaturfonden, SNF, Jägarförbundet m fl.

En stor del av verksamheten finansieras dock genom försäljning av vykort och dekaler. Bidrag från lokala föreningar är också vanliga.

Åtlarna i Västmanland, resultat.

Under vintern 1982/83 var fyra västmanländska åtlar anslutna till ÖRN-72. Resultatet från den gångna vintern måste betecknas som mycket gott. Vintern var också mild. I Mälardalen fanns det snö endast under utfodringens sista månad. Att vintern också var mild framgår av att det utlagda fodret endast fordrade extra upphuggning tre gånger vid kall väderlek. Resultatet av utfodringen framgår av tabell fig. 2.

Åtel	Start tidpunkt	Avslut- ning	Ant. utfod- ringstillf.	Utlagt foder	Extra upphuggning
Norberg	29.11	30.1	5	130	0
Fagersta	17.11	12.3	15	1790	2
Ramnäs	30.10	19.3	20	1860	0
Västerås	22.11	9.3	27	2200	1
Summa			67	5980	3

Observationer.

Åtel	Havsörn		Kungsörn	
	Adult	Subadult	Adult	Juvenil
Norberg	-	-	-	-
Fagersta	-	-	2-3	4
Ramnäs	-	-	3	2
Västerås	4	4	1	3
Summa	4	4	6-7	9

Norbergs-åtel.

Denna åtel är helt ny för säsongen. Det kan ta rätt lång tid att mata in en ny åtel. Plattform har byggts. Platsen kom dock att störas genom att skogsavverkning med efterföljande flisning skedde i närheten. Utlagt foder uppätet av främst korp i april månad.

Fagersta-åtel.

Enstaka problem med jägare i observationskojan rapporterade. Minst tre duvhökar har besökt åteln regelbundet.

Ramnäs-åtel.

På grund av omfattande störningar på tidigare åtelplats flyttades platsen denna vinter. Inte heller denna plats blev fri från störningar, bl a sköts korp och kråka på utfodringsplatsen så sent som i mars månad. Den nya åtelplatsen var tyvärr inte möjlig att kontrollera på längre avstånd. Det är därför endast vid utfodrings-tillfällen som örnerna har kunnat räknas. Antalet örnar är alltså det högsta antal som observerats samtidigt. Åteln har också utnyttjats av minst 2 duvhökar.

Västerås-åtel.

Också denna åtel har utsatts för en hel del störningar från bl a fotografer som sökt närma sig åteln. Trots störningarna kan resultatet från åteln betecknas som mycket gott. Antalet havsörn på Västerås-åteln var det högsta som noterades på alla ÖRN-72s åtlar. Dessutom noterades 3 färgmärkta havsörn vid åteln, två sub-adulta märkta 1981, en från Östersjön och den andra från Lappland. En adult fågel var märkt i Lappland 1978.

Ekonomi.

Jag nämnde tidigare att utfodringen finansieras genom försäljning av vykort och dekaler samt genom bidrag från föreningar. Försäljningen i Västmanland uppgick till 4070:- och från föreningar i länet har kommit in ytterligare 2400:-. Stora som små bidrag är välkomna till kommande åtelsäsong. Enklart kan du stödja arbetet med utfodringen genom att köpa vykort, dekaler och brevmarker. Om du har svårt att få tag i dem är du välkommen att höra av dig till övertecknad. Bilagt denna tidskrift finns också ett inbetalningskort du kan använda för att direkt stödja utfodringen.

Information om verksamheten.

Att sprida information kring utfodringen är också viktigt. I Västmanlands läns tidning (VLI) infördes i februari en större artikel om örnutfodringen i länet. Övertecknad intervjuades också i Radio Västmanland den 1a mars om utfodringen i länet.

Kommande säsong.

Inför kommande säsong finns planer på att starta ytterligare en åtel i anslutning till Mälaren. En sådan åtel skulle eventuellt kunna locka till sig havsörn. Stöd örnutfodringen genom ÖRN-72s postgiro 83 36 72-9. Alla bidrag går oavkortat till att göra utfodringen möjlig och på så sätt öka möjligheterna för att vi kan få behålla en livskraftig örnstam i landet.

Gunnar Lignell, Jaktplansgatan 1 B, 72348 Västerås